

VESZPRÉMI MEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Pél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehírák, tanítók, községyi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes száma ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és lapfőnököse:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és holtén a lapok
az után is árusítottak.

Gróf Khuen-Héderváry Károly.

Ismét eggyel kevesebb azok közül, akik az eszmét nem eszköznek nézik, a jelszót nem játéknak tekintik, a szerződést nem szembélyvesztésnek ismerik. Akik azt vallják, amit hisznek s amiben hittek, nem félnek, nem szégyellik megvallani. Akiknek legerősebb hitük a legnagyobb szeretet, amelyet a hazát és annak királyát szeretnek. S akiknek szívéből ezt a nagy szeretetet sem az önzés, sem a harag, sem a hizelgés, sem a megrettenés nem bírja kiküszöbölni.

Ilyen erényekkel ékes férfi, ilyen valóban „talpig férfi” volt az az előkelő főnemes, akinek koporsója fedelére annyi igaz tisztelőjének fájdalom-könnye hull, amikor utolsó útjára bocsátják. Megérdemelt. Nemesnek a munkapárttól, amelynek megteremtője és kiváló elnöke volt, hanem mindenkitől, aki igaz magyarnak érzi magát, aki félti hazáját az idegen népek rablóganyaitól. Ő megvédelmzte azt husz éven át a legvadabb szláv törökresek ellen s mialatt a legnagyobb szigorúsággal szerzett érvényt a magyar álláspontnak, ellenfeleire, akiket jószágos szíve gyűlölni nem, legfeljebb sajnálni tudott, mosolyogva nézett alá.

Ez a derűs mosoly volt fenkölt érzelmeinek tükröje egész jótékonyságban gazdag életén át, ez a derült mosoly kísérte a túlvilágra is porhüvelyétől elszabadult nemes lelkét.

Az Úr adjon neki örök üdvösséget!

Sirtak.

A fővárosi lapok egyöntetű híradása szerint gróf Tisza Istvánnak, a munkapárt vezérének a választójogi bizottságban tartott felszólalása oly mély benyomást gyakorolt a kedélyekre, hogy a jelen voltak szeme könnybe borult. Nemcsak a munkapárti képviselők törölgették szemüket, hanem a kormánypártiak és a javaslatot támogató többi ellenzékiek is.

Nem csodálkozunk rajta. Szinte magunknak is szemünkbe tölul a könny és torkunkat a sírás fojtogatja, amikor Tisza Istvánnak eme remek felszólalásával foglalkozunk. Hiszen ami mélység csak lehet egy emberi lélekben,

ami forráság betöltheti egy magyarnak hazájáért dobogó szívét, az mind előtört Tisza lelkéből és a kicsorduló honszerelme megtermékenyítőleg ömlött szét szónoklatának minden sorában, minden mondatában. Érezte ezt maga Tisza is, mert sirt az ő lelke is, amikor jövőbe látó gondolatait előadta, ha fegyelemhez szoktatott kemény arcvonásai nem is árulták el belső felindulását. De a hangja remegett, amikor azzal kezdte: „*tele van a lelkem hazafias gonddal és keserűséggel.*”

Szép és felemelő, igazi történelmi pillanat volt a szónok és hallgatósága lelkének ez a váratlan harmóniája. És nem a hatást lerontani, inkább azt megrögzíteni és kisölesíteni akarjuk, amikor kutatásunk tárgyává tesszük a szemekben megcsillant könnyek eredő forrását.

Vajjon mi csalta ki azokat a csatortéjakkból, mi szöktek meg az őrszékükből az emberi benső áruló tükrébe? A beszéd megkapó pátosza talán? Igaz, hogy Tisza ezuttal — mert hiszen a szívének legzengőbb hurjai pendültek meg, — sokkal melegebben szólott, mint más alkalommal. Ámde politikusainknak a politika sivárságaiban és huncutságaiban elfásult és elkorcsosodott kedélye már nem rezonál a szív. legszebb muzsikájára sem. Sőt a perverz hajlamuaknál inkább gunyakacajt szokott kiváltani a legmélyebben átértett szózat is, amint azt sajnosan s nem egyszer tapasztalhattuk.

A szánalom, amely a fanatikus rajongónak szokott osztályrésze lenni, szintén nem indithatta őket a sírásra. Tisza István rajongó hazaszeretetét, a melynek egy egész ország a tisztelője és követője, nem lehet beteges fanatizmusnak minősíteni. Különben pedig a fanatizmus betegjei iránt is csak részvétet érzünk, de meg nem könnyeztük őket és inkább elfordulunk tőlük, semmint tapsolnánk nekik.

Mi volt hát, ami az érzés meleg patakját csörgedezésre bírta? Megmondjuk.

Amikor Tisza István beszélni kezdett és a magyar nemzet jövőjét oly komor színekkel ecsetelte, egymásután nyitotta fel a hazafias érzés börtönének ajtajait. Elszakgatta a *lelkiösmeret* rabbilincseit, amely az ártatlanul reávert béklyókból felszabadulván, teljes erővel kezdte furdalni a szíveket. Szinte látjuk, szinte halljuk, amint a némán

összeszorított ajkak mint egy kórus kiáltották befelé önmagukuk:

— Igaza van, igaza van és mi összerogyunk az igazságnak sulya alatt!

Mert ez az igazság volt az, ami Tisza beszédéből betört a hazaszeretettől még nem üres szívekbe. A szó hatalma, a mesterkéletlen hév, amely a szónokot elragadta, a fenséges látvány szemlélete, amikor a nyilegyenes erős férfi, aki minden veszedelemnek bátran, sőt vakmerően szembe néz, ha a saját személyéről van szó, meggörnyedten könyörög a *nemzete sorsáért* — csak akaratlan eszköz volt szívek megnyitására, a lelkek föltárasára. És minden őszinteségük mellett sem vezetett volna célhoz egyetlen is, ha nyomon nem követi az igazság, a nagy, a hatalmas, a letagadhatatlan.

Persze még ez nem minden. A végső cél: a *nemzet megmentése* a rossz választójogi törvényben fenyegető átoktól, még nem éretett el. De már döntő lépés az is, ha felébresztette Tisza a szunnyadó honszerelmet és a lelkiösmeretet, amelyet a pártédek és a hatalomvágy narkotizált és vetett rabságba. Talán nem fogják újra bebörtöndözni ezeket, talán megértik, hogy *Tisza a történelmi Magyarországért küzd*, amikor ők csak *pártpolitikát* csinálnak. És talán mégis csak megfogják a kinyújtott békejobbot, amelyet annyival könnyebb elérni, mert Tisza immár elment feléjük a fele uton.

Talán nem válnak krokodilkönynyekké a még érző honfiszíveknek ama magasztos percekben oly szépen ragyogott forró harmatcseppjei...?

—chl.—

Politikai hírek.

Tisza a választójogról.

Amint legutóbb röviden jeleztük, gróf Tisza István, a munkapárt vezére, a múlt pénteken mondta el kritikai véleményét a képviselőház választójogi bizottságában a benyújtott választójogi törvényjavaslatról. A lángoló hazaszeretettől átfűtött, remek beszéd éleslátása, tartalmának mélyen szántó igazságai, előadásának forrósága mindvégig lebilincselte hallgatóit és végül is könnyeket fakasztott a szemekből. A beszédet, amelynek meghallgatására a gyengélkedő Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter, a választójogi törvényjavaslat tervezője is megjelent, alább

— helyszűke miatt, sajnos, csak igen kivonatatosan — közöljük.

— Elnézést kér — így kezdte, — hogy hosszasan beszél s ha esetleg elkapja heve, de igen tele van a lelke hazafias aggodalommal és keserűséggel. Mi sem áll tőle távolabb, mint animozitást kivenni a vitából. Nem támadni vagy bántani, hanem meggyőzni ak. 1848 óta mindenki egyetértett abban, hogy radikális választójog végveszedelem a magy. nemzetre és államra. Egyetértettek ebben velünk ellenségeink is s aki el-akor pusztítani bennünket, mind ezt akarja nekünk. Csak mi nem értünk egyet s magyar hazafiak ellenségeink álláspontjára jutottak.

Helyesli a miniszterelnök kijelentését, hogy a reformmal biztosítani kívánja az erkölcsi, műveltségi és kulturális erők vezető szerepét. Eddig a határig el kell menni. De vajjon a javaslat nem megy-e tovább? A radikális választójog az egész világon lesüllyesztette a parlament nivóját. Ahol nincs parlament vagy nagy a nemzet, ott nem olyan baj ez. De mi lesz a maroknyi magyar népből?

Hogy a választók számát 61:2 százalékról 61:6 százalékra emelik, ez nem vigasztaló. Ez a szám az irni-olvasni tudáson alapul és a nemzetiségek, kivált az ország északkeleti részében és Erdélyben a románok sietve fognak megtanulni írni és olvasni. S akkor hiába szaporodik a választók száma a szinmagyar vidékeken, a nemzetiségi kerületekben veszteség leszünk. Adatokkal bizonyítja, hogy Erdélyben a javaslat szerint a magyar és német választók száma 53 százalékról 47-re száll alá. S az értelmetlen román nép könnyebben igazgatható, tehát sok kezeletet elveszt a magyarság, ami eddig a miénk volt. Aztán jön majd a nemzetellenes demagogia és szövetségesei (a magyar bolsevikok — a szerk.), amelyek a magyar államot döngetik. Ott van Ausztria a radikális választójogával, megbénított parlamentjével. S a magyar kormánypárt minden évrre csak azt feleli: haladnunk kell a korrál.

A katonák nevében azok beszélnek, akik itthon vannak: A magyar katonák ha küzd, ha pihen, ha imádkozik a *Himnusz* éneklés és nem kívánja a választójogot, hanem azt követeli, hogy az itthoniak *lönkre ne tegyék a hazát*, amelyet vérevel védelmezett. Az sem igaz, hogy a király akarja így a választójogot. Ő csak szabadá tette a teret a reform számára, de a méreteit illetőleg nemcsak szabad, hanem kötelességünk vigyázni, hogy romlásba ne döntsük a királyt és a nemzetet.

Kívánja, hogy négy elemi helyeti, amely a magyarság romlását idézné elő, a 6 elemi osztályt állítsák fel feltétlenül, az irni-olvasni tudás helyébe pedig a 4 elemi. Ingyenes és kötelező oktatás mellett így minden *tisztességes honpolgár* választó lehet s így az *általosság* elve is érvényesül. A hat elemivel bíró iskolákat felállítani s a magyar kultúrát terjesztetni a kormány feladata s ő bizik a kormányban. Oszlja a *magasabb korhatár* mellett szóló véleményeket is.

A *földbirtokosoknál* az adócenzusi területi cenzussal kell kiegyeztetni s ha a *kiszáradt károsítani nem akarjuk*, azt hosszabb ideig az analfabéták számára is fel kell állítani. Az *iparosok és kereskedők* szavazati jogához hozzájárul. Az *ipari munkás-ság* számára szintén kell választójogot biztosítani praktikus intézkedésekkel.

A katonák választójogát illetőleg a *békebeli*knél nem lát jogcímet arra. A *harcosok*knál pedig nem a szerint kell meghatározni, hogy ki mennyi ideig volt a fronton (sokan büntetőtörténetből vannak ott — a szerk.), hanem a *bizalom* szempontjából. Ezért a Károly-keresztések sem mind alkalmasok szavazni, mert ezek között is lehetnek olyanok, akik *nemzeti szempontból megbízhatatlanok*. (Pl. nemzetközi szociálisták, büntetett életű egyének. — A szerk.) Különösen kell tehát ezektől is a 6 elemi követelni, mert ha csak irni-olvasni tudáshoz kötik a jogot,

ezek — kivált az Oroszországban megmétélyezettek — sietni fognak azt megtanulni.

A nők szavazati jogát nem helyesli, mert fél, hogy nem olyanok kerülnének be, akik hívátva lennének a magyar asszony sorát képviselni.

A titkos szavazás csak a visszaéléseket szaporítja. De tegyünk próbát. Azonban hozzuk be a kötelező szavazást. A radikális választás a közigazgatás számára is át fog terjedni, azért kell a közigazgatás államossá válnia.

Amit elmondott, a választójog tetemes kiterjesztését jelentik, különösen a városi lakosságra. Tovább nem mehet, ha nemzete érdekeinek hízállja akar maradni. Ha alacsony értelmiségű tömegek kezébe adják a fegyvert, Magyarország nemzetségi, felekezeti és osztályharcok színteré lesz. Kívánja a keleti jelszavak hívei is kapni a jogot (a magyar bolsevikok — a szerk.). Kérve kéri, hogy okulva a tapasztalatokon, ne tegyék lehetetlenné, hogy minden magyar kezét foghasson a nemzet léteérdekeinek védelmére. Ő és pártja fele utján elmegy, tegyék meg ezt az utat velük szemből is. Most fogjunk kezét, a mohécsi vész előtt és ne utána. Harcoljunk el a javaslatban fenyegető veszedelem, ne tegyék ezt a nemzet gyilkolásáért. A javaslatot általánosságban elfogadják.

— Antal Géza — delegátus.

Megintuk annak idején, hogy a képviselőház többsége a közös ügyek tárgyalására alakított magyar delegációba dr. Antal Gézát, Pápa város illusztris képviselőjét póttagul választotta be. A képviselőház keddi ülésén pedig bejelentette dr. Szász Károly, a képviselőház elnöke, hogy azok a képviselők, akik gróf Zichy Jánossal együtt kiléptek a munkapártból, lemondtak bizottsági tagságukról, s minthogy ezek közül kettő a delegációnak is tagja volt, egyik helyére a soron levő dr. Antal Gézát hívta be a Ház. A pápai képviselő tehát most már *rendes* tagja a delegációnak.

Zichy és társai Gróf Zichy János néhány hívével kilépett a munkapártból és belépett az új kormánypártba, ami fölött most nagy a diadalüvöltés. Tulajdonképpen csak a hívei léptek ki, mert Zichy már azóta nem munkapárti, amióta kiakroboltották onnét, amikor Tiszával szembeállott. Csak azért vallotta magát annak, hogy ez alatt a titulus alatt intrikálhasson Tisza ellen és magával elvihessen néhány képviselőt. — Isten velük! Mind a vizig szárazon!

Hírek.

— Személyi hírek. Dr. Rainprecht Antal főispán Budapestről, dr. Bibó Károly alispán Pápáról, ahol hivatalos ügyben jártak, hazatértek Veszprémbe.

— Konyhakerti magvak. Aki konyhakertszettel foglalkozik, bizonyára megnyugvással veszi tudomásul, hogy valamennyi konyhakerti yeleménymag a legkiválóbb minőségben és minden mennyiségben már beszerezhető, két-három fajta kivételével, Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten.

— Magyar nemesség. A király *Scham-schula* Rezső altábornagynak, a Veszprém állomásozott 82. h. gyalogezred volt parancsnokának, a kiváló katonának és törvényes utódainak *simontornyai* előnévvel a magyar nemességét adományozta. — A királyi kézirat, amely a legjelesebb katonai érdemeket jutalmazza, Veszprémbe, a mindenki által tisztelt szerett altábornagy békebeli lakóhelyén általános, osztatlan örömet keltett.

— Uj orvos Veszprémbe. Dr. Ger-gely Jenő orvos, aki városunkban már egy éve mint katonarvos működik, orvosi rendelőjét polgári betegek részére Veszprémbe, a Fő-téren (Horgos-utca 1. sz. alatt, a Rosenberg-féle divatruház felett az emeleten) megnyitotta. Rendelő órák: délután 1—2-ig és 5—6-ig.

— 16.000 korona. Ennyi ezer és még néhány száz korona volt a főispáni gyors-gély zslp javára febr. 11-én rendezett jótékony-célú szimeliadás és azt követő piknik tiszta jövedelme, amelyről egy összehívott bizottság előtt szombaton számolt el a főispáni hivatalban dr. Porubszky Elemér vármegyei aljegyző, aki a rendezés körül fáradságot nem ismerő, lelkes tevékenységet fejtett ki és az ezt finánciális oldalánál kom-plikált, felelősségteljes részét is magára vállalta. Hogy ekkora összeggel áldozhat majd a főispán a jótékony-ság oltárán, az az ő közműveltségén és többször meletott altruizmusán kívül elősorban fehélt lelki nejknek érdeme, aki nemes szívének teljes melegével részt kért magának a magasabb feladatokból, amely a reászorultak gyámoltását tűzte ki célul. A főispánné szeretetreméltósága, gondos figyelme varázsolta a jótékony előllyt olyan látogatottá és olyan jövedelmezővé. A kitűnő rendezőség megvalósítása is legna-gyobb részben az ő érdeme. Pompás segítőtársait nyert ebben férjének a hivatalos ügyekben is kiváló munkatársa: Jankovich Béán Endre grófban, aki vagyoni tehetőségén kívül önzetlen jóakarásával támogat minden jótékony célt és adományait beállott Vesz-prém pártományainak sorába. — A jótékony este felülfizetések még egyre érkeznek.

— Uj kir. tanácsos. A király dr. Pol-ldk Ferenc devecseri járásorvosnak, tb. megyei főorvosnak a közegészségügy és közszolgálat terén kifejtett buzgó működéséért a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozta. A kiváló orvos kitéltetése az egész vármegye területén osztatlan örömet és meglegedést keltett.

— Árvizsgáló bizottság. A kormány, amiként az egész országban, Veszprém vármegye területére is árvizsgáló bizottságot szervezett. Ennek elnökévé Keller Sándor udv. tanácsos ny. alispán, helyettes elnökévé Kletár Miksa ny. árvizsgáló ülnököt nevezte ki. A bizottság 18 tagból fog állani.

— Az új közlelmzési kormány-biztos. Megjelent a hivatalos lapban az új közlelmzési kormánybiztosok kinevezése. Veszprém vármegye területére az eddigi köz-élelmzési megbízott: gróf Jankovich-Béán Endre neveztelet ki Veszprém székhellyel. Vármegyenken kívül még Bara, Esztergom, Győr, Hont, Komárom vármegyék és Győr, Komárom, Belmec és Bélabánya tj. városok tartoznak hatáskörének körzetébe.

— Nyilvános nyugtázás. (Folytatás.) A 31. honvédek özevgy és árvaalajpa javára rendezett árvanap alkalmából eddig az alábbi nemes adományok küldettek a veszprémi 31. honvéd penziós-alaj parancsnokságához: 10 K-át adományoztak: Stern Ignác Budapest, Községi előljáróság Csallóközarányos, Devecseri takarékpénztár, Szabolcsi hitelbank Nyiregyháza, Elő takarékpénztár és hitelbank Óbecse, Somogyi—nagybajomi takarékpénztár, Kalos Béla Győr, Pál János Bonyvéd-alaj, Stófan József Győr, Ref. egyház Csetény, Vogl János Győrsziget, Izsáki néphank Izsák, Bartalos Mór Aszófő, Turkevei néphank r. t. Turkeve, Ipar és Kereskedelmi Bank Szász-régen, Hörváth N. Vilonya, Szalkai Mór Budapest, Miklós Gábor Csiznyvárád, Lendvai Vendel Csiznyvárád, Cservenka ö-újsziváci takarékpénztár Újszivác, Községi takarékpénztár Nagykőrös, R. kath. elemi iskola Lókut, M. kir. adóhivatal Devecser, Pusztai járási takarékpénztár Győrszentmárton, Bedic Antal Ósi, Nikiász Gyula Nezsider, Dankó Vilmos Kritzendorf, Biró Henrik, Iványi József Balassagyarmat, Tóth Lajos Ujmalomsok, Aszódi

takarékpénztár fiókja Tura, dr. Blasko Lajos Budapest, Szalcer Sándor Debrecen, Somló Lázár Sopronnyék, Bátky Lajos Kocs, Forbáth János Fajsz, Dobrovocky Ferenc Nagyvárad, dr. Mohácsy Lajos Marcalgergelyi, Novák István Alsószécsény, Földes Emil Hart bei Amstetten, Pauer Miksa Budapest, Kaplonyi Gyula Budapest, Ujszennai népbank r. t., Szauder György Tatabánya, Bokrossy Ede Budapest, Halász János Győr, Engel Jakab Győr, Pöschl Antal Ossiék, Menyhér István Újpest, Aczél Ede Budapest, Sümegi János Nemesszalók, Birbauer István Bakonybánya, Gruber Lőrinc Komárom, Németh József Szécsény.

— **Közélelmezési kormánybiztosságok és bizottságok** a hivatalos lap közölte a kormány rendeletét, amely szerint 12 közlelmezési kormánybiztosságot és közlelmezési bizottságot állít fel. A biztosságok feladata lesz a közlelmezés körébe eső kormányrendeletek és más kormányhatósági rendelkezések megfelelő végrehajtásának irányítása és ellenőrzése. A kormánybiztosa a miniszterelnök nevezte ki a vármegyeyi, városi és községi alkalmazottakkal közvetlenül rendelkezik és szükség esetén megyei és városi véleményező és ellenőrző bizottságot alakíthat. Ezek elnöke a fővárosi biztosság első tisztviselője, tagjait pedig a miniszter nevezi ki. — A 12 kormánybiztos kinevezése a napokban megtörténik.

— **Drágább a hus.** Vasárnapi számunkban megjelent e című hírünkre vonatkozólag öv. Oblath Rudolfné, a veszprémi Oblath féle mézszáros üzlet tulajdonosnője annak közlésére kért fel bennünket, hogy 6 nem emelje a marhahús árát és annak kilója nálma is 12 korona.

— **A cukor.** Nagy elégedetlenséget okozott Veszprémben, hogy a januári cukorkontingens nem adta ki a város és hogy itt fél kilogrammra szállították le a fejkvótát, holott minden máis városban 75 deka cukrot kap a lakosság fejenként. E miatt az egyik városi képviselő interpellált is az áll. választmányban, egyik helybeli lap pedig terjedelmes cikkben vonja érte felelősségre a városi hatóságot. Utána jártunk a dolognak és annak eredményeképp megnyugtatóul közölhetjük, hogy a város az elmaradt havi kontingenseket is ki fogja adni, amint az megérkezik. Mert az elmaradás oka az volt, hogy nem érkezett meg a központtól a törölt cukorkontingens. A fejkvóta is megint 75 deka lesz, mihelyt a város rendbe jön annak listázásával, vajjon mekkora a jogosan igénylők száma, mert visszaélések történtek és rájöttek, hogy a 15.000 lakossal bíró városban 18 ezer cukoradag lett kiosztva. — Tehát várjuk be türelemmel a helyesbítést, amely követelés jogosságát a városi hatóság sem vonja kétségbe s csupán a visszasságok megszüntetése végett látta helyesnek a felpanaszolt intézkedéseit.

— **Jóteknycélú műkedvelői színelőadás piknikjének céljaira,** amely a főispáni „Győrsegély” alap javára február 11-én rendeztetett, a legutóbbi kimutatás óta a következő adományok ajánlottak fel, illetve küldettek be: Természetbeni adományok: Nirsse Pál Ajka 94 drb. tojás, Punga Ferencné 2 üveg peszsgó, Reó Jenő 10 drb. hal, Gössy György 180 dkg. szalonna és felvágott, öv. Oblath Rudolfné 8 kgr. borju és marhahús, öv. Bibó Dénesné 2 kgr. vaj, 6 kgr. karmandli, 50 drb. tojás, Böhm Jenő 5 üveg peszsgó, 5 üveg bor, Pátkay Lajos Nóráp 1 pulyka, 1 sonka, szalonna és kalbász, Czuppon Károly Devecser 10 és fél liter somiai bor, Paskos Móric 20 üveg sör, gróf Jankovich Bécsán Endréné 6 drb. fácán, dr. Cséte Antal 1 korsó bor, alma, Nagy Imre Bakonybánya 2 malac, 10 üveg vörös bor, Bakos Kálmán 1 üveg Madeira bor és 1 doboz sardella pasta, Podor Ferenc könyvkereskedő a szállított nyomtatványokat önköltségi árban bocsátotta rendelkezésünkre, Littyke pécsi

pezsgógyára 1 láda peszsgó önköltségi árban, színházi kellékül Grünwald József főhadnagy 100 drb. cigarettát és Czermák Lipót 1 üveg konyakot. (Folyt. köv.)

— **Új közlelmezési iroda.** Tekintettel a rendkívüli módon felszaporodott közlelmezési ügyekre, Veszprém város tanácsa dr. Komjáthy László polgármester javaslatára elhatározta, hogy lépéseket tesz a városi közlelmezési irodának a városházából egy teljesen külön, esetleg bérelt helyiségbe leendő áthelyezése iránt. Az irodában azután külön csoportokra lennének osztva az egyes ellátási osztályok (szén, szappan, zsír, stb. osztály), ami nemcsak a kezelést könnyítendő tevékenen, hanem a közönség torlódásának és eltévedésének is elejét venné. — A terv igen okos.

— **Szegény gyermekek cipője.** Mintegy 500 pár cipőt sikerült Veszprém városának beszerezni. A szétosztás hiteles adatok alapján történik, amennyiben két nemeselektű urnó, dr. Komjáthy Lászlóné, a polgármester neje és dr. Csolnoky Ferencné, a kir. tanácsos kórházi főorvos neje már bajárták a várost és — fáradságot nem kímélve — személyesen szereztek meggyőződést arról, hogy hol a legnagyobb a szükség. — Sajnos, hogy ezt az üzletellen jóskaratot egyesek úgy viszonyozzák, hogy finnyásan válogalnak a cipők nemében s a nem tetszőt durván visszautasítják. Az ilyeneknek kár is adni cipőt, hadd mellőztassanak meztelül járni, ha a „fatalpú nem kell”. — A kiosztás amíg a készlet tart, minden szombaton történik.

— **Zsírrekvizálás.** A közlelmezési miniszter tárgyalást folytatott a zsír arányos elosztásáról. Ez összeírás és rekvirálás alapján fog történni és pedig oly módon, hogy megállapítják a levágott sertések számát. Így határozzák meg, hogy egy-egy személyre mennyi zsír hagnak. A rekvirálás méltányos lesz és csupán az a cél, hogy a felesleghez ne uszoraáron jussanak azok, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy sertést vághassanak. Mindenkinél annyi zsír hagnak, amennyi kell neki, mások viszont maximális áron fognak ahhoz jutni.

— **Tavaszi állatösszeírás.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett a vármegyéhez, hogy a haszonállatokat legkésőbb március 15. ig írják össze.

— **Gazdák szabadsága.** A honvédelmi miniszter felhatalmazta az elsőfoku közigazgatási hatóságokat, hogy olyan 18—24 éves egyének bevonulását, akiknek felfoglalkozása a gazdálkodás, ideiglenesen felfüggeszthessék, ha az illetők a gazdaság egyedüli munkabíró férfierője és ha bevonulásuk folytán a gazdaságot más rendelkezésre álló, esetleg női munkaerő sem vehetheti.

— **Villany.** Amint értesülünk, Veszprém város villanyvilágítása körülbelül május hó közepéig biztosítva van. Ezzelőre éjfélig van villan, később, ha hosszabbak lesznek a napok, későbbben fogják felgyújtani és éjjel tovább fog égni. — Örvendetes hír ez nemcsak kényelmi szempontból, hanem különösen a közbiztonság és közérdekek szempontjából is.

— **Felmentettek behívása és szabadságolása.** Amint már jeleztük az 1894—1900. évben született összes felmentett, vagy bevérési engedéllyel ellátott egyének felmentése és bevérési engedélye a honvédelmi miniszter egy legutóbbi rendeletével érvényét veszítette. Kivételt csak a bányászoknak s a vasutak alkalmazottai képeznek. A jelzett évfolyambeli felmentettek minden további behívási parancs bevérása nélkül bevonulni kötelesek és pedig: az 1899., 1898. és 1897. évi születésűek 1918. évi március 1-én; az 1896., 1895. és 1894. évben születettek április hó 3-án; a mezőgazdasági érdekből felmentettek pedig az összes ezen évfolyamok vagyis 1894—1900-ig már február 11-én kötelesek minden további behívási parancs

bevérása nélkül bevonulni. Ennek ellenében április 8-án szabadságotltnak, még pedig az 1896., 1895., 1894. évi születésűek pedig május hó 31-ig való időtartamra. A már katonailag kiképzett ezen évfolyambeliek pedig már március 30-án szabadságotltnak és pedig az 1899., 1898., 1897. évi születési évfolyamok május 15-ig, az 1896., 1895., 1894. évi születésű évfolyamokról május 3-ig való időtartamra.

— **Városi cipőtalpaló.** Addig amíg ez május 1-én megnyílik, Veszprém városi hatósága megegyezett Fix Csábor csizmadia-mesterrel, hogy saját műhelyében talpaljon cipőt. Talpalás 3 korona, sarokjavítás 2 korona. A talpat a cipőtulajdonos tartozik adni.

— **Drágul a tarhonya.** A kormány elrendelte, hogy a Haditermény a főzöliztblől készült tarhonyáért métermázsánként 120 koronát, a főzöliztblől készült közönséges kocka és rövid metélt tésztaért 130 koronát követelhet. Egyéb lisztfajtákból készült tésztafélék árát a közlelmezési miniszter esetről-esetre állapítja meg. Ha a tarhonya vagy száraz tészta árusítása kicsinyben való forgalomban történik, az eladó csak olyan árat számíthat, amely legfőleg 15 százalékkal haladja meg a maximális árat. A vámktől-földről származó tarhonyára és tésztaára nem vonatkozik ez a rendelkezés.

— **A szappangyártás javulása.** Ugy hírlik, hogy februártól kezdődőleg a szappangyár részére kiutalandó nyersanyagmennyiség havi 25 vagonról 40 vagonra fog növekedni. Hogy a hadiszappan árát ne kelljen felemelni, a szappaniparnak átadott zsírsavak árát az Olaj- és Zsírpari Központ kgr.-ként 8:50 K-ról 7:50 K-ra szállítja le. — Kiváncsiak vagyunk, vajjon ez a hír valóra válik-e?

— **A keményítő forgalmának szabályozása.** Kormányrendelet jelent meg a keményítőforgalom szabályozásáról. A rendelet szerint a keményítőért követelhető maximális ár 7:50 kor. kilogrammonként; szörpre, dextrinre és szőlőcukorra nézve pedig 9:75 korona. Kevesebb jó minőségű áruért csak megfelelően olcsóbb árat lehet követelni. Az előállító iparvállalat mindennemű keményítőt, szörpöt, dextrint, szőlőcukrot, csirizt, különféle keményítőpótlékokat csak a keményítőgyárak központi eladó irodája útján hozhat forgalomba s az iroda ezeket már be is követelte a gyáraktól. A szállítás csak igazolvány mellett lehetséges.

— **Rekvirálás szabályozása.** E cím alatt legutóbb közöltük a közlelmezési miniszter rendeletét, amely az emberi élelemre visszatartható terményekről szól. Gazda olvasóink tájékoztatására és kíváncságra alább közöljük a rendeletnek az állati takarmányozásra visszatartható terményekre vonatkozó részét is. Eszerint az állatok — melyeknél csak a rendes és az üzemnek megfelelő létszám vehető figyelembe — ellátására legfeljebb a következő takarmány mennyiségek vehetők számításba: *Jgdálnak*, azokban a gazdaságokban, amelyekben békében is szokásban volt az abrakolás, és csak a nehéz gazdasági munka idejére, legfeljebb azonban három hónapra, napi 1.4 kg. szemestermény (zab vagy tengeri); egyéb állandóan nehéz munkát végző és hidegvértű nehéz lónak a gazdasági év hátralévő idejére legfeljebb napi 2 kg., ménlónak havi 80 kg., 1 éven aluli csikónak pedig havi 45 kg. *Fél éven átall borjunak* a gazdasági év hátralévő idejére 25 kg., *hágtóbikának* a hátralévő időre 50 kg. zab vagy tengeri, de csak a gazdaságban fedezettetésre tényleg használtaknak. *Fejástenek* takarmányozására csak akkor hagyható vissza a hátralévő egész időre legfeljebb 200 kg. tengeri, ha az illető gazdaság által termelt tej a fogyasztás céljaira szerződésileg le van kötve. *Tenyészkanak* a hátralévő időre összesen legfeljebb 50 kg., de csak akkor, ha a gazdaságokban tenyésztésre tényleg használtatik; *tenyész kocának*, kizárólag, ha már hasas vagy fias, a hátralévő időre összesen legfeljebb 60

kg. tengeri; a szaporulat nevelésére pedig összesen legfeljebb 40 kg. árpa. A közfogyasztásra leköötött és már beállított sertéseket, kivéve a sajtát szűkegre szolgáló szabályszerű, még be nem fejezett házi vagy gazdasági hizlaláson kívül *új sertéshizlalásra* illetve sertések ellátására visszatartott mindennemű szemes takarmány teljes egészében rekvirálendő. A *hízás foka* a rekvirálendő mennyiség megállapításánál szigorúan elbírálandó, és minden már beállított sertésre teljes kihizlalásáig legfeljebb havi 100 kg. vehető számításba. *Süldőknek* a hátralévő időre süldőnkint legfeljebb 10 kg. hagyható vissza; *báránycok* részére 40 napra összesen báránynonkint legfeljebb 4 kg. vehető számításba. *Baromfiak* eltartására csak ocsu hagyható vissza. *Oly ort. izraelita háztartások részére*, amelyek igazoltan csak libaszirt használnak, családtagonkint fél libát, háztartásonkint azonban legfeljebb négy libát számítva, egy-egy liba kihizlalására 15 kg. tengeri hagyható vissza. *Semmi szín alatt sem lehet helye szemes termény visszahagyásának* ökrök, hizámarhák és oly tehének eltartására, amelyeknek teje a közfogyasztás céljaira leköötve nincsen, továbbá 1 éven aluli csikók, öszvérek, szamarak, kosok, juhok, ürök, kecskék maglósertések, sovány sertések és baromfiak szükségletére.

— Vasárnapi Ujság. A lap február 17-iki száma rendkívül változatos tartalommal jelent meg. Néhány ritkasépgyűjteményi kép mellett bemutatja Ukrajna földjét és népét, tipikus alakjaival, a nők szerepét a hadseregben, az Ernat-múzeum új kiállítását, katonáink kulturmunkáját Szerbiában, a király fogadtatását Innsbruckban, a budapesti haditengerészeti kiállítását, Bárczy polgármester leányának esküvőjét stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Arnold Bennet regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája, Sztrippai Sz. Hiador cikke Ukrániáról stb. Egyéb köz-

lemények: az új államtitkárok arcképei és a redés heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Legujabb.

— Nem hivatalos közlés. —
Az orosz seregek kapituláltak a németek előtt és békét kértek.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a **Siófoki Központi Tejcsarnokot megvettük.**
Bárki másnál **előnyösebb feltételek mellett vásárolunk**

tejet.

Arajanlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejcsarnoka Siófok, vagy **Központja Kaposvár.**

Viszketegség, sömör, rüh
leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Fleisch-féle eredeti „BARNA-ZSIR”**
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Fleisch-félét kérjünk.
Próba tégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K.
Veszprém és vidéke részére főraktár:
Kocsuba Emil „Fekete sas” gyógyszertára Veszprémben.

HIRDETÉSEKET FÖLVESZ A KIADÓHIVATAL.

Névjegyek, stb.
mindenféle
könyvnyomdai
munkákat

izlésesen
és
jutányosan
készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

— VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés. (Telefon 93.) Könyvkötészet.